

«راهنمای استفاده از آمار تجارت خارجی گمرک ج.ا.ا.»

تقویم انتشار

دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی جمهوری اسلامی ایران هر ماه به طور مستمر نسبت به ارائه و بارگذاری آمار تجارت خارجی کشور در قالب فایل‌های کاربردی اکسل به تفکیک فیلدهای اطلاعاتی ذیل اقدام می‌نماید. آمار تجارت خارجی سال جاری به طور ماهانه تا بیستم هر ماه بر روی پورتال سازمان به نشانی www.irica.ir در «منوی آمار»، «آمار سال جاری» جهت بهره‌برداری سازمان‌ها، نهادها، مؤسسات، صاحبان کالا و پژوهشگران و... بارگذاری می‌گردد. همچنین اطلاعات سال‌های گذشته (۹۹-۱۳۷۱) نیز در «منوی آمار»، «آمارهای سالیانه» در دسترس عموم کاربران محترم قرار دارد. شایان ذکر است هر سال آمار تجارت خارجی سالیانه پس از نهایی شدن اطلاعات تجارت خارجی منتهی به سال گذشته، تا پایان شهریورماه سال جاری در پورتال سازمان بروزرسانی می‌گردد.

اطلاعات ارائه شده در فایل‌های اکسل شامل:

- ✓ کد تعرفه
- ✓ شرح تعرفه کالا
- ✓ ماه
- ✓ کشور طرف معامله
- ✓ گمرک ترخیص (ارزیابی/سیستمی)
- ✓ وزن (بر حسب کیلوگرم)
- ✓ ارزش ریالی
- ✓ ارزش دلاری

توضیحات

- (۱) آمار تجارت خارجی شامل شاخص‌های وزن (کیلوگرم) و ارزش (ریالی و دلاری) گمرکی کالاهای وارداتی و صادراتی می‌باشد که در این سازمان به اختصار با واژه‌های وزن، ارزش (واردات و صادرات) اعلام می‌گردد.
- (۲) گمرک ج.ا.ا صرفاً متولی ارائه اطلاعات تجارت خارجی در رویه‌های واردات و صادرات غیرنفتی است و کلیه اطلاعات ارائه شده در خصوص صادرات مربوط به صادرات غیر نفتی می‌باشد.
- (۳) عبارت «بر اساس اطلاعات موجود و کارشناسی نشده» در عناوین جداول فایل‌های اکسل بارگذاری شده در آمارهای تجارت خارجی کشور برای اطلاعات سال جاری مورد استفاده قرار می‌گیرد که به معنی قطعی نبودن آمارها بوده و امکان بروز رسانی و اعمال اصلاحات کارشناسی لازم وجود دارد. پس از کنترل نهایی و کارشناسی اطلاعات، آمار تجارت خارجی سال قبل کشور، "قطعی" تلقی گردیده و به فهرست آمارهای سالیانه منتقل می‌شود. لذا در خصوص آمارهای سالیانه از عبارت «بر اساس اطلاعات موجود و کارشناسی نشده» استفاده نمی‌شود.
- (۴) مبنای اعلام آمار واردات و صادرات غیرنفتی، اطلاعات مندرج در اظهارنامه‌های وارداتی و صادراتی غیرنفتی کلیه گمرکات اجرایی کشور و بر اساس "تاریخ پروانه" است که به صورت ثبتي در سامانه جامع امور گمرکی، درج می‌گردد.
- (۵) طبق استانداردهای بین‌المللی گمرکی، برای هر کالا یک کد ۶، ۸ یا ۱۰ رقمی که معرف آن کالا است در نظر گرفته می‌شود می‌شود. این کد، کد تعرفه کالا نامیده می‌شود. در ایران هر کالا با کد تعرفه ۸ رقمی شناخته می‌شود و کد تعرفه‌های گمرکی Harmonized System (HS) در قالب ۲۱ قسمت و ۹۸ فصل مشخص و هر فصل با عناوین عمومی کالاهای مندرج در آن فصل نام‌گذاری و در کتاب مقررات صادرات و واردات جمع‌آوری گردیده است که شامل کد تعرفه‌های HS، شرح آنها و ... هر

سال با بروزرسانی کد تعرفه‌های جدید توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به چاپ می‌رسد. (برای اطلاعات بیشتر به کتاب مقررات صادرات و واردات سال مورد نظر منتشر شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت مراجعه فرمایید).

۶) علاوه بر ارائه آمار به تفکیک مذکور در بند ۱، هر ماه خلاصه گزارش تحلیلی مقایسه ای واردات و صادرات غیر نفتی نیز ارائه می‌گردد.

۷) اطلاعات فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات شامل سوخت‌ها و روغن‌های معدنی، طبق مصوبه کمیته مقابله با تحریم‌ها وزارت امور اقتصادی و دارایی مبنی بر مخاطرات انتشار عمومی آمارهای تجارت خارجی کشور در تشدید تحریم‌ها و عدم امکان انتشار آن بر روی پورتال سازمان گمرک ج.ا.ا، طی سال‌های ۹۹-۱۳۹۸ و ۱۱ ماهه سال ۱۴۰۰ از آمار صادرات حذف گردیده است؛ ولی با صدور بخشنامه جدیدی از آن مرجع در بهمن ماه سال ۱۴۰۰ مبنی بر کاهش حساسیت‌های مذکور، مجدداً انتشار آمار فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات مجاز گشته و در آمارهای یازده ماهه سال ۱۴۰۰ و من بعد لحاظ گردیده است.

۸) منظور از صادرات در کلیه آمار، اطلاعات و گزارشات گمرک، صادرات غیرنفتی است و در مواردی که از عبارت «غیرنفتی» استفاده نشده نیز مقصود صادرات غیرنفتی می‌باشد.

۹) با عنایت به ارسال الکترونیکی اطلاعات اظهارنامه، پروانه و پته‌های وارداتی و اظهارنامه و پته صادراتی از طریق سرویس تبادل اطلاعات الکترونیکی فی مابین گمرک و وزارت صمت و وفق مصوبات شورای اجرایی فناوری اطلاعات، ارسال اطلاعات فوق به صورت اعلامی (push) به سامانه جامع تجارت جهت اعلام به کلیه دستگاه‌های مقتضی دریافت اطلاعات، جهت هر گونه نیاز به اطلاعات تجاری توسط دستگاه‌ها، راساً توسط همان مراجع از طریق سامانه جامع تجارت از طریق سرویس‌های تبادل اطلاعات الکترونیکی فی مابین قابل اقدام بوده و نیاز به مکاتبه و استعلام از گمرک ندارد.

۱۰) اطلاعات و اسامی صاحبان کالا اعم از وارد کننده یا صادرکننده، از نظر این سازمان کاملاً محرمانه تلقی می‌گردد و صاحبان کالا (بازرگانان) راساً از طریق دسترسی خود در سامانه www.epl.irica.ir می‌توانند اطلاعات تجارت خارجی خود را مشاهده نمایند.

۱۱) درخواست آمار و اطلاعات از طریق مکاتبه رسمی با دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی و ثبت در دبیرخانه امکان‌پذیر بوده و مکاتبات ارسالی یا درخواست‌های آماری از طریق نشانی الکترونیکی فاقد اعتبار برای پاسخگویی هستند.

شماره تماس دبیرخانه: ۰۲۱-۸۲۹۹۲۷۰۰

شماره تماس مسئول دفتر: ۰۲۱-۸۲۹۹۲۲۶۸

دورنگار: ۰۲۱-۸۶۰۳۶۸۵۸

آدرس پست الکترونیک: statistics.unit@irica.org

دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی